

per rura prædicabatur, ita ut passim & fideles Catholici firmarentur, & deprauati viam correctionis agnoscerent. Erat illis Apostolorum instar & gloria & auctoritas per conscientiam, doctrina per literas, virtutes ex meritis. Itaque regionis vniuersitas in eorum sententiam prompta transferat.]

a Beda ibid. ca. 28.

Dicat iterum Venerabilis Beda^a quomodo Virgilius Arelatensis Episcopus, & sedis Apostolicæ per Gallias Vicarius auctoritatem à Gregorio magno etiam in Angliam acceperit, ut scilicet cum Augustino de Sacerdotum Angliæ culpis perquireret iudicaretque. Verba ipsius Gregorij sunt apud Bedam: [Et quoniam sæpius euenit, ut hi qui longè sunt positi, prius ab alijs quæ sunt emendata cognoscant: si quas fortasse fraternitati vestræ sacerdotum vel aliorum culpas intulerint, vna cum eo residentes subtili cuncta inuestigatione perquirite: & ita vos in ea quæ Deum offendunt, & ad iracundiam prouocant, districtos atque sollicitos exhibete: ut ad aliorum emendationem, & vindicta culpabilem feriat, & innocentem falsa opinio non affligat.]

b Martin. i. epist. ad
Amand. Episc.
Trialect.

Dicat Martinus Papa^b huius nominis primus, cum in Galliam Synodi Romanæ gesta mittens, ut à congregatis Episcopis confirmarentur, nec non Episcopos à Gallia petens à Sigeberto Rege, qui Apostolica legatione fungentes huius Synodi decreta ferrent ad Imperatorem, scribit. [Idcirco studeat fraternitas tua omnibus eadem innotescere, ut tam abominandam hæresim nobiscum execrentur, quamque suæ salutis sacramenta addiscere valeant, atque Synodali conuentione omnium fratrum & Coepiscoporum nostrorum partium illarum effecta, secundum tenorem Encyclicæ à nobis directæ, scripta vna cum subscriptionibus vestris nobismet destinanda concelebrent, confirmantes atque consentientes eis, quæ pro orthodoxa fide, & destructione hæreticorum vesaniæ nuper exortæ, à nobis statuta sunt. Et Sigebertum præcellentissimum filium nostrum Regem Francorum, pro suæ Christianitatis remedio consultissimè admone, atque precare, dirigere nobis ex corpore fratrum nostrorum dilectissimos Episcopos, qui sedis Apostolicæ legatione, diuina concedente propitiatione, fungi debeant: & quæ in nostro Concilio peracta sunt, cum his Synodalibus apicibus vestris ad clementissimum Principem nostrum sine dubio adspicere: ut nostrorum laborum particeps effectus, mercedis cumulum adipisci valeat, & sui regni protectorem inueniat eum, cuius causa flagitari dignoscitur.]

Dicant omnes Germanicarum rerum scriptores, si lubet tantisper ultra sex prima sæcula descendere, docentes huiusce regionis primas Ecclesias, imò maiorem earum partem à Gallicana, tanquam à lucidissimo fonte, zelo Pippini, Caroli magni, & Ludouici Pij Regum Franciæ duxisse originem. Sicque ex prædictis collige hanc duobus ex insignioribus Europæ populis, scilicet Britannis & Germanis, religionis, & proinde salutis post Romanam auctoritatem fuisse. Vnde mirum esse non debet, si tanto in honore tantaque veneratione per vniuersum Christi orbem primis sæculis fuerit.

Sed ad quid tot testes, qui lumine suo Ecclesiæ Gallicanæ dignitatem oculis nostris exponant? cum innumeri Galliarum Pontifices, quasi gemmæ splendidissimæ, per omnem Ecclesiam suis radijs prioribus sæculis super